

NVA Wintervergadering 2023

Datum Vrijdag 10 februari 2023, 9:30 – 16:30 uur

Plaats Jaarbeurs Utrecht

09:30-10:30 **Algemene Ledenvergadering**

Vrije voordrachten

10:30- 10.50 **Hoorzorg op afstand: waar en wanneer je maar wilt.** *Jan-Willem Wasmann, Dorien Berenstein, Wendy Huinck, Cris Lanting, Emmanuel Mylanus (Radboudumc)*

10.50-11.10 **Auracast: Bluetooth hoorhulp van de toekomst?** *Rob Drullman (Drullman Spraak & Gehoor, Amersfoort)*

Pauze

11:40-12.00 **Hoe gaat het met je? De introductie van PROMs in de jaarlijkse follow-up van kinderen met gehoorverlies** *J.L. Vroegop, T.J. de Jong, M.P. van der Schroeffer, C. Batthyany, M. Achterkamp (Erasmus MC)*

12.00-12:20 **Hoortoestelgebruik: tools op maat** *Rosanne van der Zee (NSDSK), Merel Maslowski (Kentalis) en Brigitte de Hoog (NSDSK)*

Pauze

13:40-14:00 **Hello20: een longitudinaal onderzoek naar dove en slechthorende kinderen van 0 tot 20 jaar** *Rosanne van der Zee, Loes Wauters (NSDSK)*

14:00-14:20 **Communicatie Revalidatie bij gehoorbeperking** *Simone Brok (Pro Persona/ Kentalis)*

14:20-15.20 **Thema Ambulante audiologische zorg (deel 1)**

Pauze

15.50-16.30 **Thema Ambulante audiologische zorg (deel 2)**

16:30 **Afsluiting**

Mededelingen

Nieuwsbrief

De volledige nieuwsbrief wordt alleen elektronisch verstuurd. Wijzigingen van (email)adres en andere gegevens kunnen leden zelf doorgeven na inloggen op de NVA-website.

Bijwonen van de wetenschappelijk vergaderingen

De wetenschappelijke vergaderingen (3 per jaar) zijn kosteloos toegankelijk voor (aspirant)leden van de NVA. Niet-leden zijn welkom als gast en betalen een bijdrage.

Aanmelden voor een wetenschappelijk vergadering is verplicht. Informatie over aanmelding is te vinden op de NVA-website. Aanmelden voor de wintervergadering kan via [deze link](#) tot en met 29 januari 2023.

Voor uw agenda

De dag der Akoepedie zal dit jaar gecombineerd met de voorjaarsvergadering waarschijnlijk worden gehouden op vrijdag 23 juni. De najaarsvergadering is vanwege het lustrum van de NVKF dit jaar verplaatst naar vrijdag 3 november 2023. Houdt voor nadere informatie s.v.p. de NVA-website in de gaten.

Verdere data van (inter)nationale bijeenkomsten op het gebied van audiologie zijn te vinden op <http://www.ned-ver-audiologie.nl/agenda-2>

OPROEP: Wilt u een presentatie verzorgen? Stuur een e-mail naar de secretaris van de NVA

Informatie vereniging

Nederlandse Vereniging voor Audiologie www.ned-ver-audiologie.nl/

Bestuur: Bas Franck (KFA, voorzitter), Patrick Briennesse (KFA, penningmeester), Maaike Bouwes Bavinck (KFA, secretaris), Louise Straatman (KNO-arts), Conny Polleunis (audicien), Marnix Stawicki (KFA).

Contact: secretaris@ned-ver-audiologie.nl

Commissie van audiologie-assistenten: audiologie-assistenten@ned-ver-audiologie.nl

Lidmaatschap van NVA: zie aanmeldingsformulier op website

Lidmaatschap van ISA: NVA leden kunnen tegen gereduceerd tarief lid worden van de International Society of Audiology (ISA). Voor meer informatie zie www.isa-audiology.org

www.audiologieboek.nl

Redactie: drs. Raymond M. Bonnet (KNO-arts), dr. Bas A.M. Franck (KFA), dr. Sjaak F.L. Klis (bioloog), dr. Vera F. Prijs (KFA), dr. Bert van Zanten (KFA, hoofdredacteur)

Email: info@audiologieboek.nl

PROGRAMMA

Hoorzorg op afstand: waar en wanneer je maar wilt.

Jan-Willem Wasmann, Dorien Berenstein, Wendy Huinck, Cris Lanting, Emmanuel Mylanus (Radboudumc)

We hebben onderzocht wat de invloed van het tijdstip van testafname, luisterinspanning, vermoeidheid en motivatie is op de uitkomsten van thuis uitgevoerde hoortesten bij CI-gebruikers. Tijdens de studie werden geholpen vrije-veld drempels en het verstaan van cijfers-in-ruis (DIN-test) herhaaldelijk gemeten bij 50 volwassen CI-gebruikers gedurende acht dagen op verschillende tijdstippen. De resultaten lieten zien dat de vrije veld drempels over de tijd stabiel waren. Van de variantie in de DIN-test uitkomsten konden we 74% van de variantie verklaren met een linear mixed model. Het verstaan van woorden in stilte (NVA) is een belangrijke voorspeller voor de uitkomst en uitvoerbaarheid van de DIN-test. De studie vond ook een significant leereffect in herhaalde DIN-testen. Verder hadden motivatie, taakgerelateerde vermoeidheid en chronotype (ben je een ochtend- of avondmens?) geen significante invloed op de uitkomsten van de thuis afgenomen testen. De studie biedt waardevolle inzichten in de validiteit en stabiliteit van thuishoortesten bij CI-gebruikers. De thuishoortesten zijn goed bruikbaar. Gevonden afwijkingen vormen, samen met een goede anamnese, een goede basis voor 'referral' en een reden voor een bezoek aan de kliniek. In dit praatje zal ik verder in gaan op de toekomstige mogelijkheden die dit biedt voor hoorzorg in de thuissituatie.

Auracast: Bluetooth hoorhulp van de toekomst?

Rob Drullman (Drullman Spraak & Gehoor, Amersfoort)

Het afgelopen jaar was er een belangrijke doorbraak in de ontwikkeling van Bluetooth audio. De specificaties van Low Energy (LE) Audio zijn gepubliceerd en Auracast™ is gelanceerd om audio beter toegankelijk te maken. Voor hoortoestelgebruikers kan dit een belangrijk nieuw hulpmiddel worden (assistive listening service, ALS), waarbij geluid van een bron (spreker) door een onbeperkt aantal hoortoestellen kan worden ontvangen.

Samen met de Europese branchevereniging van hoortoestelfabrikanten – EHIMA – is er bijna 10 jaar gewerkt aan de totstandkoming van een standaard: een universele oplossing waarmee hoortoestelgebruikers draadloos hoge kwaliteit spraak en muziek kunnen ontvangen; zonder accessoires, via directe streaming, merkonafhankelijk.

Aanvankelijk werd Bluetooth LE Audio vooral gepresenteerd vanuit technologisch perspectief. Met Auracast wordt ook gekeken naar de behoefte van de gebruikers, i,h,b, toegankelijkheid en gebruiksgemak. Belangrijk is een consistente gebruikerservaring en in de uitwerking wordt nauw samengewerkt tussen Bluetooth, industrie en slechthorendenorganisaties.

In deze presentatie zal ik ingaan op de laatste ontwikkelingen en verwachtingen rondom Auracast. Met aandacht voor verschillende gebruiksscenario's, zoals bij lezingen, conferenties, gebedshuizen tot grote locaties als treinstations en luchthavens.

Hoe gaat het met je? De introductie van PROMs in de jaarlijkse follow-up van kinderen met gehoorverlies

J.L. Vroegop, T.J. de Jong, M.P. van der Schroeff, C. Batthyany, M. Achterkamp

In juni 2020 is binnen het Sophia kinderziekenhuis, Erasmus MC, gestart met het gebruik van vragenlijsten in de jaarlijkse follow-up van kinderen met gehoorverlies. Dit werkt via een elektronisch systeem waarbij

ouders en kinderen voorafgaand aan hun afspraak verschillende vragenlijsten krijgen en elektronisch kunnen invullen. De vragenlijsten zijn gericht op het screenen op het auditief functioneren, op spraak/taal, psychosociaal functioneren en de ervaren kwaliteit van leven. De uitkomsten op de vragenlijsten geven een handvat tijdens het consult om te spreken over de ervaren dagelijkse problemen en daarvoor eventuele oplossingen of behandelingen voor te stellen of in te zetten. Daarnaast helpt de screeningslijst op psychopathologie om patiënten (eerder) door te verwijzen naar de GZ-psychologen binnen ons centrum voor een consult en eventuele doorverwijzing voor verdere behandeling.

In de presentatie zullen we ook de eerste resultaten van de uitkomsten van de SDQ-vragenlijst (welke screent op psychopathologie) ingevuld door ouders van 312 kinderen en de HEARQL-vragenlijst (hoor gerelateerde kwaliteit van leven) ingevuld door 173 kinderen met u delen.

Hoortoestelgebruik: tools op maat

Rosanne van der Zee (NSDSK), Merel Maslowski (Kentalis) en Brigitte de Hoog (NSDSK)

Het is al jaren een breed gedragen wens om tools te ontwikkelen die ouders ondersteunen om hun slechthorende baby of peuter vaker hoortoestellen te laten dragen. In het project 'Wat Hoor Ik' binnen Deelkracht DSH 0-5 zijn er twee tools ontwikkeld om hoortoestelgebruik te stimuleren die professionals samen met ouders kunnen gebruiken.

Om ouders van slechthorende baby's te ondersteunen in het hoortoestelgebruik, hebben we een video gemaakt met tips en adviezen van andere ouders rondom het hoortoestelgebruik en hoe het opbouwen van dagelijkse routines kan helpen bij het consistent dragen van de hoortoestellen. Daarnaast hebben we een hoorsimulatie op maat ontwikkeld om ouders meer inzicht te geven in wat slechthoerendheid voor hun eigen kind betekent. Met de hoorsimulatie kunnen ouders het gehoorverlies van hun kind ervaren met en zonder versterking van hoortoestellen en in verschillende luistersituaties die belangrijk zijn in het leven van jonge kinderen (met het gezin aan tafel, buiten spelen, op de peuterspeelzaal/behandelgroep). In de voordracht vertellen we over de ontwikkeling van deze twee nieuwe tools en geven we van beide tools een demonstratie.

Hello20: een longitudinaal onderzoek naar dove en slechthorende kinderen van 0 tot 20 jaar

Rosanne van der Zee, Loes Wauters (NSDSK)

In het onderzoek Hello20 volgen we de ontwikkeling van een grote groep dove en slechthorende kinderen in Nederland 20 jaar lang, o.a. op het gebied van gehoor, taal en sociaal-emotionele ontwikkeling. Met het onderzoek willen we meer inzicht krijgen in de ontwikkeling van dove en slechthorende kinderen en willen we onderzoeken welke factoren bijdragen aan deze ontwikkeling. Hoe verloopt bijvoorbeeld de ontwikkeling van taal en gedrag? Welke rol spelen opvoeding en omgeving daarbij? Hoe doen dove en slechthorende kinderen het op school en hoe ziet hun leven eruit als jongvolwassene? Als we beter begrijpen waarom het ene dove of slechthorende kind zich anders ontwikkelt dan het andere, kunnen we daar in zorg en onderwijs beter op aansluiten. De afgelopen jaren zijn we vanuit Deelkracht bezig geweest met het opzetten van dit longitudinale onderzoek. Vanaf begin 2023 starten we met de werving en inclusie van dove en slechthorende baby's in Nederland en worden de eerste vragenlijsten naar ouders uitgezet. In deze presentatie informeren we graag iedereen die werkt met jonge dove en slechthorende kinderen over het project Hello20.

Communicatie Revalidatie bij gehoorbeperking

Simone Brok (Pro Persona/Kentalis)

Bij Pro Persona, locatie De Riethorst, GGZ voor doven en slechthorenden, wordt ervaren dat communicatieproblemen bij mensen met gehoorbeperking een (mede)veroorzakende of in standhoudende rol kunnen spelen binnen de psychische problematiek. Wetenschappelijk onderzoek ondersteunt deze ervaring.

Daarom is bij Pro Persona het Logopedisch Communicatie Onderzoek (LCO) ontwikkeld, dat wordt afgenomen bij patiënten waarbij het vermoeden bestaat dat aandacht voor communicatie een positieve invloed kan hebben op de GGZ-behandeling.

Middels dit LCO wordt een communicatieprofiel gemaakt, waarin duidelijk wordt op welke communicatieonderdelen advisering of behandeling gewenst is. Advisering en behandeling wordt vervolgens op maat geboden aan patiënt en zijn/haar directe omgeving.

Dit communicatie aanbod, Communicatie Revalidatie (CR) genoemd, wordt bij Pro Persona bij voorkeur aangeboden tijdens de GGZ-behandeling en wordt door zowel patiënt als GGZ-behandelaar vaak als positieve aanvulling ervaren.

Sinds 3 jaar is LCO/CR ook toegevoegd aan het zorgaanbod binnen het Kentalis Audiologisch Centrum in Arnhem/Nijmegen. Het is aanvullend op de technische revalidatie en de mogelijkheid voor gesprekken met maatschappelijk werk. Uit de evaluatie van de vragenformulieren, die de patiënten na afronding van LCO/CR anoniem kunnen invullen, blijkt dat de tevredenheid over dit aanbod zeer groot is.

Het aanbod LCO/CR is, in tegenstelling tot het vaak ingezette groepsaanbod bij andere audiologische centra, individueel en gericht op de patiënt en zijn/haar systeem. De voordelen van de individuele aanpak t.o.v. de groepsaanpak wordt in deze presentatie besproken. Zo ook het belang van goed onderzoek voorafgaand aan advisering, wat tot op heden niet of nauwelijks wordt gedaan.

Graag willen wij deze aanpak met LCO en CR beschikbaar maken voor alle betrokken behandelaars van de doelgroep doof/slechthorend. Er is bij Kentalis consensus over opnemen van LCO/CR in de zorgprogrammering, zodat ook bij alle Kentalis AC's deze aanvulling beschikbaar wordt. Binnen Deelkrachtproject Communicatiediagnostiek doof/slechthorend 18+ is het LCO een onderdeel geworden van de zgn. Communicatiescreening. Scholing voor het kunnen afnemen van onderdelen van deze Communicatiescreening, waaronder het LCO, zal hierdoor ook beschikbaar zijn en blijven.

Thema Ambulante audiologische zorg

Verschillende sprekers

Bij mensen met een verstandelijke beperking komt slechthorendheid relatief veel voor, maar dit wordt ook vaak over het hoofd gezien. En dat terwijl deze doelgroep vaak minder mogelijkheden heeft om de gemiste informatie te compenseren op andere manieren.

Deze middag van de NVA staat in het teken van mensen met een verstandelijke beperking. We zullen u meenemen met vragen als: hoe is de gehoorscreening bij deze doelgroep geregeld? Welke methoden kan je gebruiken voor de gehoordiagnostiek bij deze mensen? Wat zou een logopedist kunnen betekenen bij het gewenningstraject en welke mogelijkheden zijn er binnen de ZG-zorg voor behandeling op gebied van slechthorendheid en communicatie? En wat zijn de best-practices van de aanwezigen? Samen maken we er een interessante middag van!

Productpresentaties

Deze dag wordt mede mogelijk gemaakt door de bedrijven die een productpresentatie verzorgen. Deze wintervergadering zijn dat:

- Schoonenberg
- Beter Horen
- Sonova/ Phonak
- Advanced Bionics

Loop vooral even langs met vragen.